

*Kırmızı Mantolu
Küçük Kız*

Kate Hamer

Çeviri
Mert Doğruer

epsilon®

Mark için...

1

Rüyalarımnda sık sık Carmel'i görürüm. Hep geri geri yürür.

Doğduğu gün yerler kar tutmuştu. Onu kollarıma aldığımnda pencereden içeri gümüşi bir ışık süzölüyordu.

Büyümeye başladığında ona “çalı kızı” lakabını uygun gördüm, çünkü onun kırsal alan dışında bir yerde yaşayabileceğini gözlerimin önüne bile getiremiyordum. Kalın dalgalı saçlar, sanki az önce kırılmış bir camın etrafa savru lan parçaları gibi görünüyor, bir yandan da karahindibayı anımsatıyordu.

“Seni sanki çalılıarın arasında baş aşağı sürüklemişler,” derdim ona. O da bana gülümserdi, gözleri kapanır, gözkapakları titreşirdi. Soluk renkli, ince mor damarları olan gözkapakları, gözlerinin üzerinde kanat çırpan kelebekleri andırırdı.

“Bunu gözümde canlandırabiliyorum,” derdi o da bana, dudaklarını yalayarak.

Şimdi pencereden dışarı bakıyorum ve onu neredeyse

görebildiğimi hissediyorum –bacaklarını çilekli meyanköklerine benzeten taytını giymiş, okula giden yolu tırmamıyor... Özlemi, sanki boğazımı yerinden sökmüşler gibi hissettiriyor bana.

Bu gece onu yine göreceğim rüyamda, içime doğuyor. Alacakaranlıkta hissedebiliyorum onu, kayın ağacının dolaşık dallarının üzerine oturmuş bana sesleniyor. Ama gece, ben uyurken, eve doğru geri geri yürüyecek –yoksa uzaklaşacak mı, emin olamıyorum– sonuç olarak yaklaşmayacak.

Giysileri genellikle düzensiz bir yığın halinde dururdu. Külotlu çoraplarının ağları iyice sarkmış olduğu için onları giyince penguen gibi yürürdü. Okul yakasının bir tarafı havaya kalkık, öteki tarafı tulumun içine gömülü olurdu. Zihni ise bambaşka bir konuydu –insanların onun hakkında neler hissettiğini bilirdi. Sally’yi, kocası onu terk ettiğinde, evime çağırıştım. Mutfaktaydık, o oturup tekila içiyordu, ben de onu teselli etmeye çalışıyordum –tuz, yeşil limon ve tekilayla bir kocayı unutturmak... Sonra Carmel yanımıza gelmiş, parmaklarını Sally’nin kumral saçlarından geçirip başına yavaşça masaj yapmaya başlamıştı. Sally zevkle inleyerek kafasını geriye doğru bırakmıştı.

“Aman Tanrım! Carmel, bunu nereden öğrendin?”

“Şşş... Hiçbir yerden,” demişti Carmel ve masaja devam etmişti.

Bu, Carmel’in sislerin içine girip kaybolmasından hemen önce olmuştu.

★★★

1999 Noel’i... Çocuklar, yanakları soğuktan ve heye-

candan pembeleşmiş halde okul kapısından dışarı hücum etmişlerdi. Bana kalırsa, Carmel ile karşılaştırılınca hepsi küçük cinlere benziyorlardı. O sırada, her anne-babanın böyle şeyler düşünüp düşünmediğini merak etmiştim. Eve tenha yollardan dönmemiz gerekecekti ve hava karar-mıştı bile.

Yola çıktığımızda hava soğuktu, yol kenarları karla kaplıydı. Kar taneleri, alacakaranlıkta parlayarak yolumuzdan şaşmamamızı sağlıyorlardı. Birden fark etmiştim ki, Noel ve parasızlığım hakkındaki endişelerim yüzünden, ceplerimdeki ellerimi sımsıkı yumruk yapmışım. Ellerimi dışarı, soğuk havaya çıkarırken Carmel geride kalmış, homurdanıyordu.

“Ama hızlan biraz,” dedim ona, bir an önce soğuk geceyi arkamda bırakıp eve girmek için sabırsızlanıyordum.

“Biliyorsun, değil mi anne, ben hep senin hep yanında olmayacağım,” dedi bana, hızlı hızlı nefes alırken kısık bir sesle.

Belki de kalbim o anda donmalıydı. Belki de o anda dönüp onu kucağıma almalıydım, hemen eve götürmeliydim. Bir kuleye, bir şatoya falan kapatmalıydım onu. Altın anahtarla bir yere kilitleyip anahtarı yutmalıydım, onu bulmaları için önce karnımı deşmeleri gerekirdi o zaman. Ama, elbette, bunun bir anlamı olmadığını düşündüm o an... hem de hiç.

“Eh, şimdilik yanımdasın ama.”

Sonra arkamı döndüm. Çok uzakta gibi duruyordu. Kafası, iki yanımızdaki çitlerin üst kısımlarındaki topaklara benziyordu.

“Carmel?”

Mantomun kolunun yan kısmından uzun ve zarif bir nefes buharı geçti.

“Buradayım.”

Bazen, öldüğümde hareketsiz kalmak zorunda olup olmadığını merak ediyorum. Bir baykuşa dönüşüp tarhaların üzerinde uçmak, eğilmiş çitlere, karanlık sokaklara musallat olmak, kanatlarımın hareketleriyle bacaların du-manlarını dalgalandırmak, yönlendirmek... Yoksa o kayın ağacının yüksek dallarında, onun yanına oturup oyunlar mı oynayacağım? Evimizde oturan kimseleri dikizleyip eve giriş çıkışlarını mı gözleyeceğim? Onlara seslenip on-ları korkudan havaya da sıçratırım belki.

Bekâr annelerden oluşan bir dayanışma grubumuz vardı. (Şaka gibi, değil mi?) Şimdi düşünüyorum da, gözleri de yüzükleri de acı ışıltılarla parıldayan bu topluluk belki de Carmel’e iyi gelmemiş olabilir. Birçok akşam mutfak masasında toplaşır, hayatlarımıza girmiş erkekler hakkında *sonra şöyle yaptı, sonra böyle oldu* diye bitmek bilmeyen sohbetlere daldık. Hepimiz bir şekilde incinmiştik ruhsal yönden –Alice hariç, onun gerçekten fiziksel yaraları vardı. Carmel gittikten birkaç ay sonra Alice bana uğradı.

“Seninle konuşmak zorundaydım,” dedi. “Sana bir şey söylemem lazım.”

Herhangi bir şeyin, bulmacayı çözmemde yardım edebilecek bir ipucu olabileceğini düşünüyordum hâlâ.

“Ne? Nedir o?” dedim telaşla, elbisemin boyun kısmını tutarak. Söylediği şey beni o kadar hayal kırıklığına uğratmıştı ki kafamı hemen, dün yediğim yumurtanın la-

vabodaki kabuklarına doğru çevirdim. Ama ne zaman ki kızımın Tanrı'yla bir bağlantısı olduğunu ve artık O'nun sağ elinin hemen yanında olabileceğini anlatmaya başladı... İşte o zaman ondan nefret ettim, hem de çok. Verdiği yanlış ipuçları, dönüp dolaşıp İsa'yı bulması, boncuklarla süslü bileklerini döndürüşleri... Artık sessiz kalamayacaktım.

“Kes artık be!” diye bağırdım. “Çık git buradan. Ben de hakikaten elinde somut bir şey var sandım. Def ol git bu evden, yalnız bırak beni, geri zekâlı seni... Gerzek, manyak sığır. Tanrı'nı da al, çık git buradan ve bir daha da gelme.”

Bazen, uykuya dalmadan hemen önce, Carmel'in kafatasının içine kıvrılıp onun anılarını bulmayı hayal ediyorum. Göz deliklerinin içinden bakmayı, hayatını onun gözlerinden görmeyi düşünüyorum. İşte, şuraya bakın: İşte ben ve Carmel'in babası, ikimiz hâlâ birlikteyken. Carmel o sırada çok küçük olduğu için ona gökyüzüne uzanan iki dev gibi görünüyoruz. Eğilip onu kucağıma alıyorum ve kulağına ninni ezgileri mırıldanıyorum.

İşte, bu da sirke gittiğimiz gün.

İçeri girmeden önce büyük çadırın yanında piknik yapıyoruz. Yere örtüyü sermekle meşgul olduğum için fark etmiyorum, Carmel başını çevirip çadırın katlarının arasından bakan palyaçoğu görüyor. Palyaçonun yüzü, kalın bir beyaz tabakayla kaplı, ağzının etrafında kalın bir kırmızı hat var. Adamın ayakları çadırın çizgili perdesinin arkasında saklı olduğu için, Carmel onun kafasının neden bu kadar havada olduğunu anlayamıyor ve şaşırıyor. Palyaço

gökyüzüne bir göz atıyor, sonra da kırmızı-beyaz yüzünü tekrar içeri sokuyor.

Başka? Carmel'in okula başladığı gün, Paul ile ayrılışım ve giysilerini yatak odasının penceresinden dışarıya fırlatışım... Carmel bunları mutfakta durduğu yerden görmüş olmalı –rengârenk bir gömlek ve pantolon sağanağı... Sonra, bu küçük hayata sığmış birçok başka anı: denizi görmesi, nehirde kürek çektiği bir gün, Noel, dolunay, kar...

Bunu yaparken hep Carmel'in sekizinci doğum gününe gelip orada kalıyorum. Sekizinci doğum günü, yani labirente gittiğimiz gün.

2

Sekizinci yař günümde hediye olarak bir labirent gezmek istiyorum.

“Carmel, labirentler hakkında ne biliyorsun?” diyor annem.

Yeterince iyi düşünürsem beyne benzeyen, katlanmış bir puzzle geliyor aklıma.

“Bir şeyler duymuştum,” diyorum. Annem de gülüyor ve “Tamam,” diyor.

Arabamız olmadığı için otobüsle gidiyoruz, yalnızca ikimiziz. Camlar buğulu olduğu için nereye gittiğimizi göremiyorum. Annemin kulaklarında en sevdiği küpeler var, küçük cam parçalarına benziyorlar ama hareket ettiği zaman renkler saçıyorlar.

Doğum günümü düşünüyorum. Geçen salı günüydü, şimdi günlerden cumartesi. Aklıma, büyükannesinden kutlama kartları ve hediyeler alan arkadaşım geliyor, sonra da annemin annesiyle ve babasıyla hiç konuşmadığını düşünüyorum –hâlâ hayatta olmalarına rağmen. Kartlar ve

hediyeler çok da umurumda değil, ama onların nasıl göründüklerini bilmek isterdim.

“Anne, sende annenle babanın fotoğrafı var mı hiç?”

Annem başını hızla bana çeviriyor, küpelerinden pembe-sarı ışıklar parlıyor. “Emin değilim. Olabilir, niye sordun?”

“Bazen nasıl göründüklerini merak ediyorum, bir de acaba bana benziyorlar mı diye düşünüyorum.”

“Sen babana benziyorsun tatlım.”

“Ama yine de bilmek istiyorum.”

Bana gülümsüyor. “Bakarız.”

Otobüsten indiğimizde gökyüzü bembeyaz görünüyor. Gerçek bir labirent göreceğim için o kadar heyecanlıyım ki koşa koşa önden gidiyorum. Çok büyük bir parkın içindeyiz, sislerin arasından her şey zar zor görülüyor. Önümüzde kocaman, gri bir ev duruyor. Evin yüzlerce penceresi var ve hepsi bize bakıyor. Annemin evden korktuğunu görünce eve bakıp somurtuyorum. Bazen her şeyden korkuyor annem –nehirler, yollar, arabalar, uçaklar, gelecekte olacak veya olmayacak şeyler...

Ama sonra gülüyor ve, “Ne kadar aptal ve yaşlı biriyim,” diyor.

Şimdi bir tepenin doruğundayız ve aşağıdaki labirente bakıyorum. Gerçekten de bir beyne benziyor. Beynimin içinde bir beyin düşünmek gerçekten çok komik. Bunu anneme anlatmaya çalışıyorum ama pek beceremiyorum, zaten annemin de bunu tam olarak anlayabildiğini sanmıyorum. Annem yine de kafa sallayıp dinlemeye devam ediyor. Uzun, mavi mantosunun popo kısmı çimenlerden sıırılsıklam. “Çok ilginç Carmel, evet,” diyor bana. Ne de-

mek istediğimi tam olarak anladığını sanmıyorum, ama annem en azından dener hep. Sanki bir fareymişim ya da yarasaymışım gibi beni yok saymaz.

Sonra içeri giriyoruz.

O an, birdenbire anlıyorum ki, burası benim daha önce bulunduğum her yerden daha çok sevdiğim bir yer. Yeşil duvarlar o kadar yüksek ki, gökyüzü başımın üzerinde bir dilimden ibaret gibi. Aynı anda hem bir labirentin hem de bir ormanın içindeymişim gibi hissediyorum. Annem bu ağaçların adının porsuk olduğunu söylüyor. Patika boyunca, ortada çimlerin kahverengi bir renk aldığı yerde önden koşmaya başlıyorum, annem çok arkamda kalıyor. Bunu çok önemsemiyorum, çünkü labirentlerin nasıl yerler olduğunu biliyorum –birbirimizi kaybetsek bile eninde sonunda bir şekilde buluruz.

Yuvarlak köşeleri arkamda bırakıyorum ve artık her yer birbirine benziyor. Parlak kırmızı meyveler, yeşil duvarların arasından pörtlüyor, başımın üstünde kuşlar uçuşuyor. Ama kuşların gökyüzünü boydan boya dolaştığını görmüyorum, sadece yüksek, yeşil duvarların üzerinden bir saniye belirip sonra hemen kayboluyorlar.

Duvarın öteki tarafından birinin sesini duyuyorum.

“Carmel, sen misin?”

Konuşanın annem olduğunu bilmeme rağmen hayır diyorum –sesi tuhaf geliyor.

Diyor ki, “Evet, sensin. Biliyorum çünkü ağaçların arasından kırmızı tayıtı görebiliyorum.”

Fakat ben gitmek istemiyorum, o yüzden sessizce oradan uzaklaşıyorum. Ortalık artık labirentten çok ormana benziyor. Ağaçların tepeleri artık daha da yükseliyor, yük-

seliyor ve uzayıp gidiyor, karanlık onları büyütüyormuş gibi. Parıldayan beyaz çiçekler görüyorum, bir de dallardan sarkan bir ip parçası gözüme çarpıyor ve belki benim gibi bir çocuğun sallanmak için asmış olabileceğini düşünüyorum. İp, yolun ortasında rüzgârla savruluyor, yanına gidiyorum ve burnum ipin ucundaki aşınmış kısma değecek kadar yaklaşıyorum. Her taraf koyu yeşil bitkilerin kokularıyla kaplı. Yeşil duvarların içinde kuşlar şarkı söylüyor.

Kendimi biraz yorgun ve dalgın hissettiğim için bir ağacın dibinde, yumuşak, kahverengi toprağın üzerinde dinlenmeye karar veriyorum. Ağırılığım la ezdiğim yerlerden toprağın kara, tatlı kokusu burnuma geliyor. Bir şey yüzüme sürtünüyor –ölü bir yaprak olduğunu düşünüyorum çünkü kuru bir şey ve sıyrarak geçiyor.

Kuşlar artık şarkı söylemiyor, daha çok konuşuyor gibiler, esinti ağaçları hışırdatıyor... Annem uzaklardan bana sesleniyor ama sesi hışırtılara, kuşların seslerine benziyor. Ona cevap vermem gerektiğini biliyorum, ama vermiyorum.